

Evaluering av gjeldende kommuneplans samfunnsdel. Hvordan er måloppnåelse i gjeldende Kommuneplan for Alvdal 2008 – 2020 tekstdelen?

Finne ”det gode liv” i Alvdal.

- 1.1 Alvdal skal i perioden 2007 – 2020 ha en moderat og jevn stigning i folketallet, tilsvarende 0 – 0,5 % pr. år eller 0 – 12 innbyggere pr. år.
Folketallet i kommunen var 1. januar 2008 2413, pr. 1. januar 2018 er folketallet 2424 som for perioden gir en befolkningsvekst totalt på 0,45%.
- 1.2 Alvdal skal styrke sin nåværende rolle i det regionale arbeidsmarkedet, med videre utvikling av arbeidsplasser innenfor næringsmiddelindustri og treforedling / trebearbeiding.
Arbeidsplasser innenfor næringsmiddelindustri er stabilt med Synnøve Finden som hjørnesteinsbedrift. Treforedling og trebearbeiding har hatt en større vekst i antall arbeidsplasser i perioden.
- 1.3 Det skal oppmuntres til kreativitet, initiativ og idèer; blant annet til utvikling av andre og nye typer arbeidsplasser.
Det er etablert og utviklet nye typer arbeidsplasser, både gjennom utvikling av eksisterende bedrifter og etablering av nye.
- 1.4 Alvdal skal øke produksjonen innenfor tradisjonelt landbruk og nye produksjoner, der mjølkeproduksjon fortsatt skal være bærebjelken. Det skal legges til rette for å utvikle nye tilleggsnæringer, for eksempel innenfor opplevelsesturisme og reiseliv. Landbrukets betydning med tanke på å opprettholde kulturlandskap og lokal identitet skal tydeliggjøres.
Volumproduksjonen på mjølk og kjøtt er økt. Det har vært en større strukturendring med færre bruk og større enheter. Det er gjennomført store investeringer i oppgradering av produksjonsapparat gjennom påbygg/nybygg. Det har vært moderat utvikling av tilleggsnæringer. Seter- og beitebruk i utmark går ned noe som påvirker kulturlandskapet med gjengroing.
- 1.5 I Alvdal skal det være tilstrekkelig tilgang på boliger eller boligtomter som dekker alle typer boligbehov. Gode og varierte bomuligheter skal tydeliggjøres som et fortrinn.
Det har i perioden vært beskjedne boligbygging. Etableringer av eneboliger i Måna og etterspørsel etter sentrumsnære leiligheter har pekt seg ut.
- 1.6 Alvdal skal ha en kommunal tjenesteyting som gir gode rammer for bosetting og ytterligere vekst.
Kommunal tjenesteyting scorer høyt på objektive målinger i perioden, blant de beste kommuner i landet. På subjektive brukerundersøkelser scores det noe lavere.
- 1.7 Alvdals status som trygt lokalsamfunn, samt erkjennelsen av hva en slik status innebærer i praksis, skal videreutvikles og styrkes.
Alvdal kommune har status som Trygt lokalsamfunn, organisert arbeid med dette er ikke blitt prioritert i kommuneorganisasjonen.
- 1.8 Alvdal skal ha et rikt og allsidig organisasjonsliv der det legges vekt på at alle kan delta. Rapporter år etter år som viser at Nord-Østerdalskommunene og Alvdal scorer høyest på trivsel og levekår i Hedmark bør legges vekt på for å gjøre Alvdal attraktivt.

Det må legges vekt på at friluftsliv, idrett, musikk og øvrig kulturliv har gode anlegg og gode arbeidsforhold med basis i frivillig innsats, at det stimuleres til massedeltakelse, og at dette virker forebyggende på både fysisk og psykisk helse. *Alvdal har fortsatt et stort organisasjonsliv, frivilligheten står sterkt og utgjør en betydelig ressurs i lokalmiljøet. Nytt flerbruksanlegg, Sjulhustunet, er under oppføring med ny barneskole, idrettshall og kulturdel. Dette vil gi økt stimulans og breddetilbud for massedeltakelse.*

Økt satsing på reiseliv- og turisme.

- 2.1 Det skal arbeides aktivt for å etablere Alvdal som en merkevare innenfor reiseliv. Alle de positive kvalitetene ved lokalsamfunnet Alvdal skal synliggjøres i større grad. Det er stedet og merkevaren Alvdal som skal utvikles og markedsføres som reisemål. *Alvdal Aktivitet er revitalisert med Opplev Alvdal som forening og www.opplevalvdal.no som webportal. Tronfjell opplevelser er i gang med prosjektering og arbeider for å realisere Tronfjell som et større og mer tilgjengelig fyrtårn som reiselivsprodukt enn i dag.*
- 2.2 Satsingen på reiseliv skal styrke tettstedet Alvdal, herunder detaljhandel og servicetilbud i sentrum. Nær tilknytning til tettstedet skal være et fortrinn for reiselivssatsingen. Det skal legges opp til løsninger som er kompakte, med korte avstander mellom ulike tilbud. *Det er gjennomført en større oppgradering på Steia gjennom et stedsutviklingsprosjektet «Stasjonsbyen Lille-Elvdal». Stasjonsbygningen med stasjonshagen, ny skysstasjon, oppgradering av torgene og bygningsmassen er gjennomført. Steien hotell er under restaurering og skal etter planen tas i bruk som hotell igjen. Etablering av tilbud som Huldra håndverk, mat og kultur samt Alvdal Aktivitetssenter er eksempel på styrking av miljøet og servicetilbudet i sentrum.*
- 2.3 Utvikling av reiselivsprodukter skal skje med basis i lokal historie og kultur, samt lokale natur- og kulturlandskapsressurser. Kjell Aukrust's arbeider symboliserer og formidler "folkesjela" i Alvdal på en treffende måte og bør derfor brukes aktivt for å utvikle merkevaren Alvdal og ulike opplevelseskvaliteter. *Kjell Aukrusts arbeider benyttes aktivt der det faller seg naturlig for å utvikle merkevaren Alvdal.*
- 2.4 Videre satsing på reiseliv skal bygge opp omkring eksisterende reiselivstilbud i Alvdal som for eksempel Aukrustsenteret. Samtidig skal det stimuleres til etablering av nye aktivitets- og opplevelsestilbud. *Det er gjennomført en større investering og satsing med Flåkløypatoppen ved Aukrustsenteret. Større arrangement som Livestock, Mandelpotetfestivalen og Solan Gundersen Vinterleker og utvilet deg og befestet seg ytterligere i planperioden. Flere nye serverings- og opplevelsesbedrifter er etablert som. Søberg Gård, GAIA, Huldra, Nordihaugan og Thai Smile Cafe.*
- 2.5 Reiseliv som tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk skal videreutvikles. *Med unntak av Haustdalsdager, Servering på Finktrøvangen etc så har det vært liten satsing på reiseliv som tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk i planperioden.*

- 2.6 Det skal tilrettelegges bedre for fritidsfiske og utnyttelse av utmarksressurser i Alvdal. *Det er gjennomført begrensede tiltak med tilrettelegging for fritidsfiske og utnyttelse av utmarksressurser. Et større merke og skiltprosjekt for sti og løyper er gjennomført.*
- 2.7 Antall overnattingsplasser i Alvdal skal økes. *Antall overnattingsplasser er ikke økt i planperioden.*
- 2.8 Antall fritidsboliger skal økes, og skal etableres på en slik måte at de inngår som en integrert del av det totale reiselivstilbudet i Alvdal. *Foruten i Gardvikåsen har det i perioden vært liten etablering av nye fritidsboliger. Det ble i arealedelen til Kommuneplan for Alvdal 2008 – 2020 lagt ut store områder øst for Glåma, ett av disse områdene er nå ferdig regulert.*

Bærekraftig bruk og forvaltning av naturgrunnlag og ressurser.

- 3.1 Avgjørelser og valg som har betydning for hvordan natur- og ressursgrunnlaget i Alvdal forvaltes, skal baseres på langsiktighet, helhetstenkning og kunnskap, herunder miljø- og klimahensyn. *Det er utarbeidet egen Kommunedelplan for klima og energi i planperioden. Bruk og forvaltning av natur- og ressursgrunnlaget gjennomføres i hovedsak gjennom grundige planprosesser som skal sikre bærekraft.*
- 3.2 Alvdal skal ta et særlig forvaltningsansvar for villreinstammen i Alvdal Vestfjell. I leve- og influensområdet skal hensynet til villrein og øvrig biologisk mangfold prioriteres høyt. *Kommuneplanens arealplan fastsetter ulike arealformål. Innenfor villreinens leveområder er det tatt særskilte hensyn. Utbygging innen og bruk av området inklusive ferdsel er minimal. Det er utarbeidet egen fylkesdelplan for området i planperioden.*
- 3.3 Kulturarven skal forvaltes på en slik måte at arven blir tatt vare på og brakt videre. Alvdal skal bruke sin kulturarv aktivt som en ressurs for verdiskaping og lokalsamfunnsutvikling. Kunnskapen om Alvdals kulturarv skal utvikles og spres. *Kulturarven blir forvaltet i hovedsak gjennom sikring og ivaretagelse, blir i mindre grad utnyttet som ressurs for verdiskaping og lokalsamfunnsutvikling.*
- 3.4 Dyrket mark skal forvaltes på en langsiktig og bærekraftig måte. I planperioden ønskes minst mulig dyrka mark omdisponert til andre formål. *I planperioden er noe dyrkamark omdisponert til annet formål, i hovedsak er dette gjennom planarbeid med formål av stor samfunnsnytte. Det er også omdisponert noen mindre parseller til private formål. I følge SSB er det i perioden 2008 -2016 omdisponert 81 dekar dyrkajord i Alvdal. Til sammenligning er det ifølge SSB i samme periode godkjent 2256 dekar ferdig nydyrket i Alvdal.*
- 3.5 En ønsker et fortsatt åpent kulturlandskap og aktive seterbruk, blant annet som grunnleggende elementer i utvikling av et reiseliv basert på opplevelsesturisme. *Landbruket har i planperioden vært gjennom en vesentlig strukturendring. Fortsatt opprettholdes aktiv seterbruk i vesentlig omfang, men automatisering i mjølkeproduksjon gjør seterbruk mindre aktuelt enn før. Strukturendring i småfenæring og rovdyrpress påvirker i tillegg beitebruken slik at beitetrykket reduseres betraktelig i mange områder noe som gir endring i kulturlandskapet.*

- 3.6 I Alvdals arealforvaltning skal det være høy bevissthet om den geologiske historien, herunder sammenhenger mellom geologi, landskapsformer og flora.
Ikke vært veldig relevant i forhold til arbeid i perioden, landskapsformer og hensynssoner opp mot dette har vært sentralt tema i utarbeidelsen av Kommunedelplan Alvdal Tettsted 2011 – 2014 (2020).
- 3.7 En tilstrekkelig andel av Alvdals totale grusressurser skal benyttes til å dekke kommunens og regionens behov for grus som nødvendig byggeråstoff.
Det er regulert større område for masseuttak i Kjølldalensom er tatt i bruk i tillegg til tidligere etablerte uttak av fjell og løsmasse.
- 3.8 I forvaltningen av Alvdals vassdrag skal det være høy bevissthet om vassdragenes flerbruksverdi; herunder landskapselement, ressurs for rekreasjon / friluftsliv, energiproduksjon, vannforsyning, biologisk mangfold m.v.
Det er gjennomført utbygging av Sølva kraftverk med tilhørende dam og tunnelføring i planperioden. Flomverk er bygget langs Folla ved Neslund og hevet både mot Folla og Glåma for å sikre arealer på Steimosletta. Elvesandjeger som rødlisteart er påvist i nedre deler av Folla. Det er påstartet arbeid med forvaltningsplan for denne strekningen for å ivareta viktige habitater og sikre stabilitet i elva i forhold til flom og isgang med mer.
- 3.9 Potensialet for å dekke deler av det framtidige behovet for kraft ved mikro- og minikraftverk skal utredes og vurderes.
Det er gjort noe utredningsarbeid på dette men foreløpig ingen utbygging.
- 3.10 Kommunens planarbeid skal ha en langsiktig strategi for gjennomfartsåre i bygda.
Riksvei 3 er oppgradert vesentlig gjennom Alvdal tettsted med ny bru over Glåma, fartsreducerende tiltak og trafikksikkerhet. Det er gjennomført omfattende tiltak i området Grindegga og ved Alvdal Skurlag som gir planfri kryssing av RV 3 for større deler av kommunens befolkning til fra sentrum fra vestsiden av RV3. Trase fro å legge RV3 utenfor sentrum er videreført inn i Kommunedelplan Alvdal Tettsted 2011 – 2014 (20).